

РЕШЕНИЕ

№ 49

гр. Габрово, 03.11.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ГАБРОВО в публично заседание на четвърти октомври през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Веселина Топалова

при участието на секретаря Весела Хр. Килифарева
като разгледа докладваното от Веселина Топалова Търговско дело №
20214200900030 по описа за 2021 година

Производството е образувано по искова молба на „М.Б. „ ЕООД гр. София против Ю. Г. Й. от гр. Габрово.

В исковата молба се твърди, че на 28.05.2007 г., в гр. София "В.Т." ЕООД, представляван от Ю. Г. Й., издал запис на заповед, с който безусловно и неотменимо се задължило при предявяване на записа на заповед да заплати на „Юробанк България" АД /правоприемник на „Българска пощенска банка" АД/ или на нейна заповед, сумата в размер на 50 000 лева. Ю. Г. Й. авалирал записа на заповед при условията при които е издаден.

Чрез джиро "Юробанк България" АД прехвърлила своето вземане и права по запис на заповед от 28.05.2007 г., за плащане на „Юробанк България" АД на сумата в размер на 50 000 лева, издаден от "В.Т." ЕООД и авалиран при условията, при които е издаден от Ю. Г. Й. в полза на „М.Б." ЕАД.М.Б." ЕАД, в качеството на джиратар придобива и става титуляр на правата по записа на заповед, така както те са вписани в него. Записа на заповед можело да бъде предявен до 28.06.2017г. Предявен е за плащане на "В.Т." ЕООД, чрез ЧСИ С. П., рег. № *** на КЧСИ на 30.04.2020г., при условията на чл.50, ал.2 от ГПК, а на Ю. Г. Й., чрез ЧСИ В.Ц. рег. № *** на КЧСИ на 20.06.2020г., при условията на чл. 47, ал.5 от ГПК. Й. не е получил документите в срока след залепване на уведомлението.

На 25.06.2020 г. „М.Б." ЕАД подало заявление за издаване на заповед за незабавно изпълнение. Съдът уважил искането и на 10.07.2020 г. издал изпълнителен лист и заповед за незабавно изпълнение.

На 30.07.2020г. е образувано изпълнително дело № 258/2020 г. по описа на ЧСИ В.Ц. рег. № 732, с район на действие: Окръжен съд - Габрово.

Записът на заповед е издаден от "В.Т." ЕООД и авалиран от Ю. Г. Й., в качеството на

едноличен собственик на капитала, за да обезпечи Договор за банков кредит, Продукт „Бизнес револвираща линия - плюс" № BL7232/23.05.2007 г., който е с настъпил падеж на 28.05.2017 г. Банката е предоставила и кредитополучателят е усвоил в пълен размер банковия кредит в размер на 50 000.00 лева за посрещане на краткосрочни оборотни нужди.

На 21.06.2017 г. между „Юробанк България" АД и „М.Б." ЕАД е сключен договор за прехвърляне на вземания . „Юробанк България" АД прехвърлило своето вземане и права по договор за банков кредит продукт „БИЗНЕС РЕВОЛВИРАЩА ЛИНИЯ" № BL7232/23.05.2007 г., заедно с привилегиите, обезпеченията, личните гаранции и другите им принадлежности в полза на „М.Б." ЕАД.

Уведомление за извършената цесия и за прехвърлянето на вземането до "В.Т." ЕООД, било осъществено чрез ЧСИ С. П., рег. № *** на КЧСИ на 30.04.2020г., при условията на чл.50, ал.2 от ГПК.

В исковата молба се твърди още, че на основание чл.3 от договора за кредит, годишната лихва за предоставения кредит включвала сбора от действащия базов лихвен процент-малки фирми (БЛПМФ) за лева, обявен от банката и договорна лихвена надбавка в размер на 4 пункта. Към датата на подписване на договора обявеният от банката БЛПМФ е в размер на 10% процента. Дължимата лихва се начислявала ежемесечно и е платима на 21-во число на всеки месец след месеца на откриване на заемната сметка.Съгласно чл.4 от Договора за кредит, при просрочие на дължимите погасителни вноски по кредита, както и при предсрочна изискуемост на кредита, дължимата от кредитополучателя лихва по чл.3, ал.1 се увеличава автоматично с наказателна надбавка (неустойка) за просрочие на главница в размер на 10 пункта.

Сумата на претендираното вземане в размер на 50 000 лева, представлява непогасена на падежа главница.

Считано от 21.06.2017 г., цедентът - „Юробанк България" АД вече не бил законен носител на вземането и от тази дата към настоящият момент всички права по договора за кредит се упражнявали, както и всички и всякакви изменения по Договора за кредит се администрирали от цесионера - „М.Б." ЕАД. Съгласно чл.430, ал.1 от ТЗ, с изтичане на срока по кредита кредитополучателят е длъжен да върне цялата сума, ако не е настъпила предсрочна изискуемост на кредита, вземането на кредитора ставало изискуемо след изтичане на уговорения срок.Главницата по предоставения кредит е падежира на 28.05.2017 г.

Посочено е, че исковата молба следва да се счита за уведомление за цесия на основание чл. 99, ал. 3 от ЗЗД.

Иска се да бъде установено със силата на пресъдено нещо, че ответника Ю. Г. Й., ЕГН: *****, гр. Габрово, ул. „***" No ***, ет. *, ап.**, към 25.06.2020 г. /датата на входиране на заявлението/ дължи на „М.Б." ЕАД, вписано в Търговски регистър към Агенция по вписванията с ЕИК *****, със седалище и адрес на управление: област София, община Столична, гр. София, бул. „***" ***, ет.*, сумата на претендираното вземане в размер на 50 000.00 лева, представляваща дължима главница по запис на заповед, издаден от "В.Т." ЕООД и авалиран при условията, при които е издаден от Ю. Г. Й..

Иска се също да бъде осъден Ю. Г. Й., да заплати на М.Б." ЕАД сумите в размер на 1

000 лева, платена държавна такса по заповедно производство пред Районен съд - София и 50.00 лева юрисконсултско възнаграждение, присъдени по заповедното производство, както и законна лихва върху претендираната главница, считано от дата 25.06.2020 г., датата на подаване на заявлението в съда до окончателното ѝ издължаване, както и направените разноси в размер на 1 000 лева, платена държавна такса в настоящото производство и юрисконсултско възнаграждение, на основание чл. 78, ал. 8 от ГПК, в размер на 150.00 лева.

Посочена е банкова сметка:ИВАН № ***** Банка: „Юробанк

България" АД с титуляр: „М.Б." ЕАД.

Ответникът е уведомен за възможността да подаде писмен отговор на 4.10.2021 г. Установено е по делото, че писменият отговор е изпратен до деловодството на Окръжен съд Габрово чрез доставчик на куриерски пратки „Star Post“ на 15.10.2021 г., поради което съдът приема, че отговорът е постъпил в законния срок.

С отговора се оспорва изцяло иска, като неоснователен и се иска да бъде отхвърлен изцяло. Оспорват се всички фактически твърдения, истинността и верността на представените с исковата молба писмени доказателства. Позицията се на изтекла погасителна давност.

Според ответника, договорът за цесия не е произвел действие по отношение на длъжника по запис на заповед, тъй като не е извършено надлежно уведомяване на длъжника от страна на цедента чл.99, ал.3 и 4 ЗЗД. По делото не бил установено поемателят на запис на заповед да е съобщил прехвърлянето на вземането по запис на заповед на издателя по надлежния ред. Представените доказателства в тази насока били неубедителни и не обосновавали несъмнен извод за наличие на основание за приложението на чл. 50, ал . 2 от ГПК при връчването на книжа.

От приложената към исковата молба покана за плащане по запис на заповед адресирана до „В.Т." не било видно, какви процесуални действия по връчването е извършил съдебният изпълнител. „В.Т." ЕООД било вписано в регистъра на 28.05.2008г., от която дата е обявен адрес на управление, който не е променян. На посочения адрес дружеството упражнява управлението на дейността си и получава кореспонденция.

Посоченото нарушение на процесуалните правила било съществено, тъй като са нарушени не само отделни правни норми, но и основни принципи в гражданския процес, с което се засягали в пълна степен правата на „В.Т." ЕООД като страна в гражданския процес. Идентични нарушения на процесуалните правила по връчването на книжа били допуснати и по отношение на авалиста по запис на заповед Ю. Й..

Твърди се още, че записът на заповед не бил предявен на издателя и на авалиста, тъй като при предявяването са допуснати отново посочените по-горе съществени нарушения на процесуалните правила по връчването, нарушаващи правото на защита на ответника до степен на невъзможност същото да бъде упражнено.

Правата по ценната книга били погасени, поради изтичане на 3 годишна давност, считано от падежа. Според разпоредбата на чл. 531, ал. 1 ТЗ исковете по менителницата

срещу платеща се погасяват с тригодишна давност от падежа. Видно от представеното с исковата молба копие от запис на заповед, същият бил платим при предявяване, но не по-късно от 28.06.2017г. В посочения срок записът на заповед не бил предявен за плащане нито на издателя, нито на авалиста. Срокът по чл.531 от ТЗ изтекъл на 28.06.2017г.

В срок е подадена допълнителна искова молба.

Ищцовото дружество намира наведените с отговора на искова молба твърдения и съждения за неоснователни и недоказани.

В отговора на искова молба ответникът оспорил иска, като неоснователен, но не оспорил неговия размер. Предвид това обстоятелство и в случай, че ответника с отговора на допълнителната искова молба оспори размера на претенцията, поддържа искането за назначаване на съдебно счетоводна експертиза, поискана с предходна молба и поставените задачи към вещото лице в нея.

Ответникът се позовавал на изтекла погасителна давност, но не конкретизирал това възражение, което ищцовото дружество намира за неоснователно. Издателят на записа на заповед удължил срока за предявяване на същия до 28.06.2017г. От тази дата започвал да тече давността срок по чл.531, ал.1 от ТЗ, който изтичал на 28.06.2020г. Видно от представените по делото документи записът на заповед е предявен за плащане на "В.Т." ЕООД, чрез ЧСИ С. П., рег. № *** на КЧСИ на 30.04.2020г., при условията на чл.50, ал.2 от ГПК, а на Ю. Г. Й., чрез ЧСИ В.Ц. рег. № *** на КЧСИ на 20.06.2020г., при условията на чл. 47, ал.5 от ГПК.

Ищецът твърди още, че предявяване на записа на заповед може да стане и с връчване на исковата молба, а същевременно препис от записа бил приложен към нея. Исковата молба, заедно с всички приложения към нея, е била редовно връчена на издателя. След като в съдебната практика се приемало, че предявяването на записа може да се извърши и с нотариална покана, която пък може да се връчи редовно и в хипотезите на фингирани връчвания, уредени в глава 6 от ГПК, то по същата логика и на по-голямо основание това може да стане и със самата искова молба. Поради това процесният запис е предявен на издателя и в хода на настоящото исково производство, с което настъпила изискуемостта на вземането - както спрямо издателя, така и спрямо авалиста, който факт следвало да бъде взет предвид, съгласно чл. 235, ал. 3 ГПК. Освен това ответникът бил уведомен и от ЧСИ Ц., по изпълнително дело № 258/2020г., с връчване на покана за доброволно изпълнение, към която отново бил приложен процесният запис на заповед. На 25.06.2020 г., преди изтичане на давностния срок, по инициатива на „М.Б.“ ЕАД, било подадено заявление за издаване на заповед за незабавно изпълнение. След като съдът разгледал заявлението, уважил искането и на 10.07.2020 г. бил издаден изпълнителен лист и заповед за незабавно изпълнение.

Записът на заповед с падеж на предявяване следвало да бъде предявен в срока, определен по чл.487, ал.1 от ТЗ, който изтичал на 28.06.2017 г. Тъй като страните избрали хипотезата на по-дълъг срок от едногодишния - до десет години от издаването му, 3-годишният срок по чл.531 ал.1 от ТЗ започвал да тече след изтичане на така определенния удължен срок по чл.487, ал.1 от ТЗ, т.е. на 28.06.2020 г, който срок, към датата на

депозирани на заявление по чл.417 от ГПК 25.06.2020г., не бил изтекъл.

Ищцовото дружество твърди, че възражението за ненадлежно уведомяване за цесията също било неоснователно. Видно от представените документи, ищеца предявил запис на заповед на длъжниците чрез ЧСИ. Възражението за ненадлежно връчване на уведомление по отношение на кредитополучателя - юридическо лице намира за недопустимо, тъй като същият не бил страна по повдигнатия спор и заповедта за незабавно изпълнение по отношение на него била влязла в сила.

По отношение на ответника, уведомяването за цесията по чл.99, ал.3 от ЗЗД, можело да стане и с връчване на препис от исковата молба. Освен това, "М.Б." ЕАД, съгласно представеното пълномощно и потвърждение от "Юробанк България" ЕАД, е надлежно упълномощено да уведоми длъжниците от името и за сметна на "Юробанк България" ЕАД.

В срок е постъпил писмен отговор на допълнителната искова молба.

С него се оспорва иска и по размер. Твърди се, че договорът за прехвърляне на вземания от 21.06.2017г. № 5300/1946/21.06.2017г. бил нищожен, поради невъзможен предмет, алтернативно поради липса на основание / липса на цена. Оспорва се наличието на правопораждащите спорното вземане юридически факти - наличие на действителен запис на заповед, издаден от "В.Т." ЕООД за обезпечаване на сключен с "Юробанк България" ЕАД договор за банков кредит, оспорва сключването и изпълнението на такъв договор за банков кредит, оспорва наличието на валидно поето менителнично поръчителство по запис на заповед от Ю. Й. Договорът за цесия не произвел действие по отношение на длъжника по запис на заповед, тъй като не било извършено надлежно уведомяване на длъжника от страна на цедента чл.99, ал.3 и 4 ЗЗД. Оспорва се изцяло вземането с възражение, изведено от каузалното правоотношение, а именно - че вземане по договора за банков кредит не било възникнало, алтернативно - същото било погасено.

Цитира се практика на ВКС по приложението на чл.422 ГПК, съгласно която, при въведено правоизключващо възражение, свързано с каузалното правоотношение, в тежест на ищеца е, при условията на пълно и главно доказване, да установи възникването и изпълнението по обезпеченото със запис на заповед каузално правоотношение, както и всички други относими обстоятелства, касаещи заемното правоотношение, посочено от ищеца като причина за менителничното задължаване.

По делото не било установено поемателят на запис на заповед да е съобщил прехвърлянето на вземането по запис на заповед на издателя по надлежния ред. Представените доказателства в тази насока били неубедителни и не обосновавали несъмнен извод за наличие на основание за приложението на чл. 50, ал. 2 от ГПК при връчването на книжа.

Поддържа се изразеното с отговора становище, че не били налице предпоставките за връчване на книжа на дружеството "В.Т." ЕООД по реда на чл. 50, ал. 2 от ГПК, както и идентични нарушения на процесуалните правила по връчването на книжа и по отношение на авалиста по запис на заповед Ю. Й., че записът на заповед не е предявен, както и

погасяване на правата по ценната книга, поради изтекла давност.

Съдът, като взе предвид доводите на страните и доказателствата по делото приема следното от фактическа страна:

По делото е приложено ч.гр.д. № 26891/2020 г. по описа на Софийски районен съд по което в полза на "М.Б." ЕАД е издадена Заповед по чл. 417 ГПК, с която е разпоредено длъжниците "В.Т." ЕООД и Ю. Г. Й., да заплатят солидарно сумата 50 000 лв., задължение по Запис на заповед от 28.05.2007 г. и 1050 лв. разноски.

С исковата молба е представено заверено копие на запис на заповед, а оригиналът се съдържа в приложеното ч.гр.д. № 26891/2020 г. по описа на Софийски районен съд, с дата на издаване 28.05.2007 г., по силата на който "В.Т." ЕООД, представлявано от Ю. Г. Й., се задължава неотменяемо и безусловно да заплати при предявяване на записа, на "Българска Пощенска Банка" АД сумата 50000. 00 лв., ведно с годишна лихва от 14. 00 %, считано от датата на издаване на записа на заповед. Записано е, че записът на заповед може да бъде предявен за плащане в срок до 28.06.2017 г., като е платим без разноски и протест при "Българска пощенска банка" АД. Записът на заповед е авалиран при условията, при които е издаден от ответника по делото Ю. Г. Й..Положени са подписи на мястото на издател и авалист, съответно от представляващия дружеството и авалиста. С отговора на допълнителната искова молба, ответникът оспорва наличието на валидно поето менителнично поръчителство по записа на заповед от Ю. Й., без да сочи какви точно пороци съдържа записът на заповед, които да водят до неговата нищожност. Подписът, положен от Ю. Й., като авалист по ценната книга, не е оспорен от него, нито този, положен в качеството му на представляващ дружеството издател.

На гърба на записа на заповед е записано джино, с което "Юробанк България" АД прехвърля на "М.Б." ЕАД, всички права по процесния запис на заповед, без регресна отговорност за джиранта и без задължение за джиранта за плащане по същия.

На 23.05.2007 г., е сключен договор за банков кредит - продукт "Бизнес револвираща линия - плюс" № BL7232 между "Българска пощенска банка" АД и "В.Т." ЕООД, в качеството на кредитополучател. На дружеството е предоставена кредитна линия в размер на 50000. 00 лв. за краткосрочни оборотни нужди. Крайният срок за погасяване 120 месеца, считано от откриване на заемната сметка по кредита. С чл.6 /1/ от договора, е уговорено, че за обезпечаване на всички вземания на банката от кредитополучателя, се сключва договор за поръчителство с поръчител Ю. Г. Й.. За обезпечаване на задълженията по договора, в чл.7 е предвидено издаване на запис на заповед от кредитополучателя, за сумата на кредита, заедно с начислената върху тази сума лихва, в размер на лихвата по кредита, платима на предявяване при банката, със срок на предявяване, съобразен с крайния срок за погасяване на кредита, изрично удължен от издателя, платим без разноски и протест и авалиран от ответника.

С приложение към договора от 28.05.2007 г., страните по договора за кредит са удостоверили откриването на заемната сметка на 28.05.2007 г.

С Договор за прехвърляне на вземания № 5300/1946/21.06.2017 г., "Юробанк България" АД, е прехвърлило на "М.Б." ЕАД вземанията, с произход договори за кредит, отразени в Приложение № 1, неразделна част от договора, ведно с всички произтичащи от договорите за кредит права, задължения, привилегии, обезпечения, лихви и други принадлежности. На стр. 4 от Приложение № 1 е записан договора за кредит, сключен с „В.Т.“ ЕООД.

Ответникът е оспорил договорът за прехвърляне на вземания от 21.06.2017г. № 5300/1946/21.06.2017г., като нищожен, поради невъзможен предмет, алтернативно поради липса на основание / липса на цена. Съгласно разпоредбата на чл.99 ЗЗД, кредиторът може да прехвърли своето вземане, освен ако законът, договорът или естеството на вземането не допускат това. По аргумент от чл.100 от ЗЗД прехвърлянето може да бъде възмездно или безвъзмездно. Съгласно разпоредбата на чл.9 от ЗЗД, страните могат свободно да договарят съдържанието на договора, доколкото не противоречи на повелителни норми на закона и добрите нрави. В случая страните са постигнали съгласие за прехвърляне и поемане на вземанията, които не са сред изключенията, предвидени в чл.99 ЗЗД. Не се установи противоречие с повелителни норми или на добрите нрави. Поради изложеното, съдът намира възражението за неоснователно.

Друго възражение на ответника по делото е, че договорът за цесия не е произвел действие спрямо него, тъй като не е извършено надлежно уведомяване на длъжника от страна на цедента съгласно чл.99 ал.3 и 4 ЗЗД, тъй като предишният кредитор е длъжен да съобщи на длъжника за прехвърлянето. По делото е представено пълномощно/л.26/, с което "Юробанк България" АД упълномощава "М.Б." ЕАД да уведоми физическите и юридически лица-длъжници по договори за кредит, за извършеното прехвърляне на вземанията на банката към ищцовото дружество. По делото няма доказателства ищцовото дружество, на основание на цитираното пълномощно да е отправило уведомление до ответника за извършената цесия. С предявяване на исковата молба, изрично е посочено, че същата следва да се счита за уведомление за цесия, на основание чл.99 ал.3 ЗЗД.

В решение № 3/16.04.2014 г. по т. д. № 1711/2013 г. на ВКС, I т. о. е застъпено становище, че изходящото от цедента уведомление, приложено към исковата молба на цесионера и достигнало до длъжника с нея, съставлява надлежно съобщаване на цесията, съгласно чл. 99, ал. 3, пр. 1 ЗЗД, с което прехвърлянето на вземането поражда действие за длъжника на основание чл. 99, ал. 4 ЗЗД. С решение № 114 от 07.09.2016 Г. по т. д. № 362/2015 Г., II т. о. на ВКС, е прието, че получаването на уведомлението за цесията в рамките на исковото производство с връчване на приложените към исковата молба доказателства, едно от които е изходящото от цедента или неговия пълномощник съобщение по чл. 99, ал. 3 и, ал. 4 ЗЗД, не може да бъде игнорирано. Като факт от значение за спорното право, настъпил след предявяване на иска, извършеното по този начин уведомление, следва да бъде съобразено от съда по силата на чл. 235, ал. 3 ГПК при разглеждане на иска на цесионера срещу длъжника. От изложеното следва, че съдебната практика приема уведомяването на длъжника като целящо да го защити срещу ненадлежно изпълнение на

неговото задължение, срещу изпълнение на лице, което не е носител на вземането. Уведомяването за цесията има значение в случаите, в които от длъжника се твърди, че е извършил плащане на предходния кредитор след прехвърлянето на вземането. Такива твърдения в случая няма. Независимо от това, с оглед съдебната практика, съдът приема, че договорът за цесия е произвел действие спрямо ответника по делото, тъй като му е надлежно съобщен с исковата молба от изрично упълномощено от прехвърлителя лице.

По делото е назначена и счетоводна експертиза, неоспорена от страните, която съдът приема, като компетентна и мотивирана. От заключението се установява, че усвоения размер на главницата, възлиза на 50 000 лв., плащания за погасяване на задължението не са извършвани.

Имайки предвид установените факти, съдът прави следните правни изводи:

Предявеният иск е с правно основание от чл. 422, ал. 1 ГПК. Искът е допустим, тъй като е предявен в предвидения в закона преклузивен едномесечен срок.

Искът е за установяване съществуването на вземането по заповедта за изпълнение, основана на задължение, произтичащо от запис на заповед, поради което следва да се установи наличие на редовен от външна страна запис на заповед, който е бил издаден и е бил прехвърлен в изискуемата от закона форма и по който ответникът е авалист.

Записът на заповед е формална, абстрактна, едностранна сделка, за чиято действителност са установени изисквания за форма и съдържание: Писмена форма и да съдържа наименованието "запис на заповед" в текста на документа на езика, на който е написан; да обективира безусловно обещание да се плати определена сума пари; да е уговорен падеж; място на плащането; да е обозначено името на лицето, на което или на заповедта, на което трябва да се плати; да съдържа дата и място на издаването и подпис на издателя/чл.535 ТЗ/. Посочените изисквания са изпълнени в процесния запис на заповед, поради което следва да се приеме, че той е редовен от външна страна.

В случая падежът на записа е уговорен на предявяване с посочен срок - до 28.06.2017 г. Разпоредбата на чл. 487, ал. 1 ТЗ предвижда, че ефектът е платим с предявяването му като срокът за това е до една година от издаването му, но няма пречка издателят да определи по-къс или по-дълъг срок. В разглежданият случай при дата на издаване 28.05.2007 г., издателят е определил предявяването да бъде извършено в по-дълъг от едногодишния срок – до 28.06.2017 г.

Безспорно е между страните, че записът на заповед не е бил предявен за плащане в рамките на уговорения срок – до 28.06.2017 г. Твърденията в исковата молба са, че записът на заповед е предявен за плащане на ответника на 20.06.2020 г. по реда на чл.47 ал.5 ГПК.

Правата по записа на заповедта са прехвърлени на ищеца, чрез джиро, извършено по реда и при условията на разпоредбата на чл. 466 и сл. ТЗ. Спазени са изискванията за форма и съдържание, което е ясно изразено. Липсата на дата на джирото не опорочава неговата валидност, предвид разпоредбата на чл. 474 ТЗ.

Ищецът претендира вземането си само от менителничния поръчител –авалист.

Съгласно разпоредбите на чл. 483 – 485 ТЗ, менителнично поръчителство е самостоятелно задължение, което възниква единствено по силата на едностранно волеизявление на авалиста и независимо от задължението, което обезпечава. Авалът е едностранна абстрактна сделка, по силата на която едно лице поема задължение да изпълни менителнично задължение на друго лице. За разлика от договора за поръчителство, авалът се различава по начина на учредяване. Той се поражда от едностранното волеизявление на авалиста, което задължително трябва да е обективизирано върху менителничния ефект или върху прикрепен към него лист / Р № 5/9.02.2010 г. на ВКС по т. д. № 268/2009 г., II т. о./.

Предвид изложеното, съдът намира, че авалът е надлежно учреден, от страна на ответника, съгласно разпоредбата на чл. 484, ал. 1 ТЗ. С него е обезпечено плащането по процесния запис на заповед. Съобразно чл. 484, ал. 3 ТЗ, в случая авалът обезпечава плащането на издателя на ценната книга. Ответникът е оспорил наличието на правопораждащите спорното вземане юридически факти - наличие на действителен запис на заповед, издаден от „В.Т.“ ЕООД за обезпечаване на сключен с „Юробанк България“ ЕАД договор за банков кредит. Оспорването е бланкетно без да се конкретизира какви са пороците, които водят до недействителност на записа на заповед, поради което съдът го приема за неоснователно.

Направено е и възражение, че задължението по записа на заповед не е изискуемо, тъй като не бил надлежно предявен на ответника. Съдът го намира за неоснователно. В закона не се съдържат конкретни изисквания относно формата на предявяване. В случая предявяването е извършено чрез редовно връчване на покана за плащане на запис на заповед от ЧСИ, при условията на чл. 47 ал. 5 ГПК, на 28.06.2020 г./л. 48/. Предявяването обаче е извършено след срока, посочен в ценната книга, като краен – до 28.06.2017 г. Непредявяването на записа в определения срок не влияе върху възможността за принудително събиране на вземането от издателя, ако не е изтекъл давностния срокът, установен с разпоредбата на чл. 531, ал. 1 ТЗ. Началото на давностния срок е изтичането на срока за предявяване по чл. 487, ал. 1 ТЗ – 28.06.2017 г. Заявлението за издаване на заповед за изпълнение, основано на процесния запис на заповед е подадено пред съда на 25.06.2020 г., което налага извода, че давностният срок по чл. 531 ал. 1 ТЗ не е изтекъл.

С пропускането на срока за предявяване на менителница на предявяване от страна на приносителя, съгласно разпоредбата на чл. 514, ал. 1, т. 1 ТЗ, той губи правата си срещу джирантите, издателя и другите задължени лица, с изключение на платеца. Нормата на чл. 538, ал. 1 ТЗ предвижда, че издателят на записа на заповед е задължен по същия начин, както платеца по менителницата. Разпоредбите за менителницата се прилагат за записа на заповед съответно, доколкото са съвместими с естеството му, съгласно чл. 537 ТЗ, от където следва извода, че при пропускане на срока за предявяване на записа на заповед, поемателят не губи правата си само спрямо издателя на записа, което не се отнася за авалиста. Пропускането на уговорения срок за предявяване погасява менителничното поръчителство, тъй като бездействащият поемател съхранява правата си само спрямо платеца, а такъв по записа е само издателят / Р № 183/29.04.2014 г., по т. д. № 474/2012 г., на ВКС, I т. о/.

Имайки предвид изложеното, съдът приема, че след като от ищеца не са предприети

действия по предявяване за плащане на процесния запис на заповед в установения срок за това – 28.06.2017 г., правата му по ценната книга спрямо ответника-авалист, са погасени и ищецът не е легимиран като носител на вземане спрямо ответника, поради което искът е неоснователен и следва да бъде отхвърлен.

Предвид изхода от спора, направените разноски следва да бъдат присъдени в полза на ответника, на осн. чл. 78, ал. 3 ГПК и са в тежест на ищеца. В заповедното производство няма данни ответникът да е направил разноски. В исковото производство ответникът е направил разноски в размер на 1000 лв., заплатено адвокатско възнаграждение, които следва да му бъдат присъдени.

На основание изложеното, съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ предявения иск от "М.Б." ЕАД, ЕИК *****, със седалище и адрес на управление гр. София, бул. "****", № ***, ет.*, за приемане за установено, че Ю. Г. Й. ЕГН *****, с адрес гр. Габрово, ул. *** № **, като авалист, дължи сумата 50 000 лв., главница по Запис на заповед, издаден на 28.05.2007 г., в полза на "Юробанк България" АД, джиросан на "М.Б." ЕАД, ЕИК *****, с издател „В.Т.“ ЕООД, заедно със законната лихва върху главницата, считано от датата на подаване на заявлението 25.06.2020 г., на осн. чл. 422, ал. 1 ГПК, за която сума е издадена Заповед по чл. 417 ГПК по ч.гр.д. № 26891/2020 г. по описа на Софийски районен съд, 85 състав.

ОСЪЖДА "М.Б." ЕАД, ЕИК *****, със седалище и адрес на управление гр. София, бул. "****", № ***, ет.* да заплати на Ю. Г. Й. ЕГН *****, с адрес гр. Габрово, ул. *** № **, сумата 1000 лв. направени разноски по делото.

Решението може да бъде обжалвано в двуседмичен срок от съобщаването му пред Апелативен съд В.Търново.

Съдия при Окръжен съд – Габрово: _____